

POCTIVÁ STAVBA

Co se dnes stalo ve stavebnictví a můj pohled na věc.

SOBOTA 22. SRPNA 2026 VYDÁNÍ Č. 8 6 POLOŽEK DNE 2 VYNÁLEZY PÍŠE OTAKAR HOBZA

Položky dne

3× ČESKO · 3× ZAHRANIČÍ

Senát vrátil stavební novelu. Odložil ji o měsíc, nezastavil

Senát ve čtvrtek 20. srpna zamítl novelu stavebního zákona. Pro zamítnutí hlasovalo 55 z 66 přítomných senátorů, pro schválení jich bylo deset. Novelu předložila koalice ANO, SPD a Motoristů a chce jí zavést centralizovanou soustavu státních stavebních úřadů, jedno sloučené stavební řízení vedené jedním úřadem a převod územního plánování do samostatné působnosti obcí a krajů. Krajská města by podle ní směla vydávat vlastní stavební předpisy a stavby pro hromadné bydlení nad 10 000 metrů čtverečních by se staly vyhrazenými stavbami. Senátorka Jitka Seitlová označila předlohu za „politicky protlačovaný paskvil nahrávající jedné zájmové skupině“. Návrh se vrací do Poslanecké sněmovny na zářijovou schůzi, kde má koalice dost hlasů na přehlasování; část senátorů zvažuje stížnost k Ústavnímu soudu. Informoval o tom ASB portál.

KOMENTÁŘ

Senát nic nezastavil. Odložil to o měsíc. Sněmovna má hlasy a v září je použije, takže stavebníka nezajímá výsledek hlasování, ale to, co novela udělá s jeho stavbou. Dvě věci za pozornost stojí. Vyhrazené stavby nad deset tisíc metrů čtverečních půjdou na jiný úřad než váš rodinný dům, takže se rozevřou dvě rychlosti povolování a vy budete v té pomalejší. A vlastní stavební předpisy krajských měst znamenají, že odpověď na tutéž otázku bude v Brně jiná než v Olomouci. Praha to tak má dávno a

projektanti z toho nešílí, protože se to naučili. U dalších devíti měst se to naučit budou muset znovu. Kdo chystá stavbu na rok 2027, ať si nechá v harmonogramu rezervu na to, že úřad, kam žádost podá, bude v přerodu. Přesun agendy nikdy nezrychlil první rok.

→ zdroj: ASB portál (<https://www.asb-portal.cz/aktualne/paskvil-nahravajici-jedine-zajmove-skupine-senat-odmitl-stavebni-novelu>)

→ u nás: stavební zákon 283/2021 Sb.

ČKAIT k suchu: vedle přehrad i mokřady, meze a revitalizace toků

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě se vyjádřila k tomu, čím řešit sucho. Vedle velkých vodních nádrží podle ní patří do řešení i drobné vodohospodářské stavby a úpravy krajiny: revitalizace malých vodních toků, obnova mokřadů, zatravněné pásy, remízky a meze. Argumentem je čas, protože příprava velké nádrže je otázkou desetiletí, zatímco malá opatření jdou udělat dřív. Komora zároveň mluví o změně hospodaření na polích, konkrétně o orbě po vrstevnicích a zapravování organických látek do půdy, a upozorňuje, že lokální zásahy samy nestačí a vodu je potřeba zadržet v celém povodí. Jako příklad fungující velké infrastruktury uvádí Vltavskou kaskádu a Orlík. Počty staveb, objemy zadržené vody ani náklady v tomto vyjádření neuvádí. Informoval o tom ASB portál.

KOMENTÁŘ

„Můžeme o tom vést spory, můžeme s tím nesouhlasit, ale to je asi tak všechno, co se s tím dá dělat.“ Je to tisková zpráva bez jediného čísla. Nevíte z ní, kolik mokřadů, za kolik a s jakým objemem. Přesto v jedné věci trefuje i váš pozemek. Voda se nezadrží tam, kde spadne, ale tam, kde jí to někdo dovolil. Na parcele o pěti stech metrech čtverečních to znamená vsakovací objekt dimenzovaný na skutečnou zpevněnou plochu, ne na tu z projektu z doby, kdy tam ještě nestálo stání pro dvě auta a terasa. Zjistěte si, kudy vám

voda z pozemku odchází, a udělejte to za deště, ne od stolu. Když teče na silnici nebo k sousedovi, žádná krajinná opatření vám to nespraví.

→ zdroj: ASB portál (<https://www.asb-portal.cz/aktualne/sucho-se-nemusi-resit-jen-prehradami-jak-navrhuje-babis-odbornici-sazeji-i-na-mensi-zasahy>)

→ u nás: vsakovací objekt

Den architektury bude o bydlení. Sto měst, procházky zdarma

Festival Den architektury se koná od 1. do 7. října a jeho mottem je „Bydlím, tedy jsem“. Šestnáctý ročník proběhne ve více než stovce měst a obcí a soustředí se na bydlení. V programu jsou komentované procházky po pražských sídlištích a funkcionalistickém Molochovu, secesní vily Primavesi v Olomouci a Čerych v České Skalici, Baťovy domy ve Zlíně, dělnické kolonie, Medova vila v Humpolci, vila Volman v Čelákovících, Dům pro Julii v Brně a komunitní dům pro seniory v Holašovicích. Většina akcí je zdarma, registrace na některé se otevírá 13. září. Festival vede jeho zakladatelka a ředitelka Marcela Steinbachová. Počet jednotlivých akcí ani rozpočet festivalu zdroj neuvádí. Informoval o tom Estate.cz.

KOMENTÁŘ

Na architekturu se u nás chodí koukat jednou za rok, a to je škoda. Procházka po sídlišti řekne o stavění víc než katalog developera, protože panelák ze šedesátých let má za sebou šedesát zim a je na něm vidět, co vydrželo a co ne. Podívejte se cestou na tři věci. Na sokl, protože tam se pozná, jestli někdo myslel na vodu odstříkující od chodníku. Na balkony, protože ty bývají u starých domů dodatečně sanované a je z nich čitelné, kudy do konstrukce zatékalo. A na napojení lodžii a přístavků, kde se potkávají dvě etapy stavby a kde vzniká trhlina. Novostavba vám tohle neukáže.

Ta je zatím krásná ze všech stran a bude to tak ještě tak pět let.

→ zdroj: Estate.cz

(<https://www.estate.cz/architect/bydlim-tedy-jsem-festival-den-architektury-ukazuje-promeny-bydleni-v-case-i-v-aktualnich-spolecenskych-vyzvach/>)

→ u nás: panelák

Přikývnutí na stavbě není potvrzení. Britský výzkum měří rozdíl

Muzammil Rafi zkoumal v rámci magisterské práce z projektového řízení, jak jazyk a kulturní rozdíly ovlivňují bezpečnost na britských stavbách. Vedl polostrukturované rozhovory s osmnácti lidmi, deseti migrujícími dělníky a osmi mistry a manažery. Popisuje rozdíl mezi tím, že dělník postup dodrží, a tím, že mu rozumí. Část dotázaných uvedla, že na bezpečnostních školeních přikyvovali, i když sdělení chápali jen zčásti, a nadřizení si mlčení vykládali jako porozumění. Za příčinu označuje víc než samotnou znalost jazyka: přízvuk, hovorové obraty, hluk na stavbě, časový tlak, hierarchii a zahlcení informacemi. Doporučuje sjednotit bezpečnostní slovník, posílit vizuální sdělení a používat metodu, při které mistr nechá dělníka převyprávět pokyn vlastními slovy. Kolik firem ji používá, práce neuvádí. Informoval o tom Construction Management vydávaný CIOB.

KOMENTÁŘ

Osmnáct rozhovorů není reprezentativní vzorek a nebudu předstírat, že je. Ten mechanismus ale znám z českých staveb a studii na něj nepotřebuju. Přikývnutí je na stavbě zdvořilost, ne potvrzení. Parta, která se tu jazyk učí za pochodu, přikývne mistrovi vždycky, protože nesouhlas stojí místo. Na kontrolním dnu se to prověří jednoduše. Neptejte se, jestli tomu rozumí. Nechte pokyn zopakovat vlastními slovy nebo si nechte ukázat prstem na konstrukci,

kde to bude. Když člověk ukáže jinam, než jste čekali, právě jste ušetřili opravu. Používám to u parotěsné vrstvy a u kotvení, protože tam je chyba dva dny po zakrytí neviditelná. Bezpečnostní školení podepsané všemi na světě vás nechrání před ničím. Chrání vás, když ten člověk ví, proč to má dělat.

→ zdroj: Construction Management (CIOB)

(<https://constructionmanagement.co.uk/when-yes-doesnt-mean-i-understand-the-hidden-safety-risk-on-multicultural-construction-sites/>)

→ u nás: koordinátor BOZP

Fraunhofer chce pálit vápno bez emisí. Uhlík si nechá jako produkt

Fraunhoferův institut keramických technologií a systémů IKTS v durynském Hermsdorfu vyvíjí membránový reaktor pro výrobu vápna bez emisí oxidu uhličitého. Zachycený oxid uhličitý se pomocí zeleného vodíku katalyticky mění na metan, ten se pyrolýzou rozkládá na vodík a elementární uhlík, vodík se vrací zpět do reaktoru a uhlík zůstává jako produkt pro chemický průmysl nebo jako hnojivo. Výroba stavebních hmot podle institutu stojí za zhruba 25 procenty světových emisí skleníkových plynů. Ve spalínách cementárny je až 33 procent oxidu uhličitého, ve spalínách vápenky často přes 40 procent. Na projektu se podílí HySON a firma Johann Bergmann, financuje ho německé spolkové ministerstvo pro výzkum, technologie a vesmír. Koncept reaktoru prošel zkušební fází, průmyslové měřítko teprve přijde. Teploty, energetickou náročnost ani termín nasazení tisková zpráva neuvádí.

KOMENTÁŘ

Vápno je nenápadná položka, kterou máte doma na každé stěně. Vápenná omítka, vápenocementová malta, vápno v cementu. Jeho výroba je špinavá ze dvou důvodů a jenom jeden z nich vyřeší čistší elektrárna. Palivo se vyměnit dá. Oxid uhličitý, který se při pálení uvolní ze samotného vápence, vyměnit nejde, protože pochází z chemie té suroviny. Proto je membránový reaktor zajímavější než další zelená energie. Zkušební fáze

ovšem není poloprovoz a poloprovoz není cena za tunu, takže vápno na vaší fasádě zatím nezlevní ani nezdraží. Co se vás týká dřív: vápenná omítka na starém domě má pořád jednu vlastnost, kterou její cementové náhrady nemají. Pouští vlhkost ven. Kdo ji na historickém zdivu vymění za cementovou, dostane výkvěty solí a odfouklou omítku do tří zim.

→ zdroj: Fraunhofer

(<https://www.fraunhofer.de/en/press/research-news/2026/july-2026/green-lime-reducing-carbon-emissions-in-the-construction-materials-industry.html>)

→ u nás: vápno

Iniciativa se odvolává na výzkum Centre for Construction Best Practice, podle kterého platí, že čím dřív je zhotovitel na projekt najatý, tím nižší je průměrné překročení nákladů pro investora. Informoval o tom PBC Today.

KOMENTÁŘ

Dvaadevadesát a půl milionu liber, z toho pětasmdesát a půl v projektu. Devět desetin chyb, které stály peníze, vzniklo dřív, než někdo vzal do ruky lopatu. „Děláš velkou chybu, Jaromíre. To se ti vymstí.“ U rodinného domu se to liší jenom velikostí. Dokumentace za sto tisíc vypadá draze vedle katalogového projektu za dvacet, dokud se na stavbě nezjistí, že v ní chybí detail atiky a parta si ho vymyslí sama na místě. Ten detail pak stojí sto tisíc při první reklamaci a nikdo si ho k ceně projektu nepřipočte. Nejlevnější zásah

do stavby je čára v projektu. Druhý nejlevnější je otázka na kontrolním dnu, než se konstrukce zakryje. Všechno ostatní se už bourá.

→ zdroj: PBC Today

(<https://www.pbctoday.co.uk/news/planning-construction-news/stamping-out-rework-starts-with-design/164806/>)

→ u nás: dokumentace pro provedení stavby

Česká firma chce sklo v okně vyměnitelné, ne zalepené

Izolační sklo je slepený celek. Mezi tabulemi je distanční rámeček a po obvodu tmel, který drží plyn uvnitř a vlhkost venku. Když tmel povolí, sklo se orosí zevnitř a vyčistit se nedá. Mění se celá tabule, u velkých formátů někdy i celé křídlo.

Zápis popisuje rám okna nebo křídlo, ve kterém jsou nejméně dvě tabule uložené rozebíratelně a utěsněné. Nosný profil drží sklo přes zasklívací lištu a distanční prvek. Lišta je plochý pásek, jehož horní část je ohnutá o 90 stupňů do spojovacího ramene. Rameno má po celé délce řadu otvorů pro upevnění a dolní podélná část pásku nese dovnitř mířící přítlačný výstupek. Oba boční konce pásku jsou zkosené pod 45 stupni, takže se dají skládat do rohu.

Přihlásila to TOSPUR, s.r.o., česká firma, zápis ale běží v Rakousku. Rodina dokumentu zatím jinou zemi nemá.

Chráněný je tvar nosného profilu, lišty a jejich uspořádání. Zápis neuvádí žádnou hodnotu tepelné izolace, žádnou třídu těsnosti ani nic o tom, čím je meziskelní prostor plněný a jak se u rozebíratelného uložení drží těsnost v čase.

→ spis: AT 18784 U1 na Espacenet
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DAT18784U1>)

→ u nás: patent a užitný vzor

→ FÁZE: ZAPSANÝ UŽITNÝ VZOR

→ přihlásil: TOSPUR, s.r.o.

Spojka mobilního plotu má hlídat staveniště i obchůzku hlídače

Mobilní oplocení drží staveniště pohromadě a zároveň je to nejsnazí rozebíratelná část stavby. Panely spojuje spona, spona povolí klíčem nebo rukou a plot se rozestoupí. Že se to v noci stalo, se pozná až ráno. Jestli obchůzka vůbec proběhla, se nepozná vůbec.

Zápis popisuje spojku panelů mobilního oplocení s vestavěnou elektronikou. Tělo s víkem nese dvojici pevných a dvojici otočných čelistí. Otočné jsou k tělu připojené otočným kloubem a k pevným dvěma kulovými klouby se spojovacím šroubem. Každá dvojice čelistí má čidlo, které hlásí, jestli je spojka na panelu skutečně nasazená. Uvnitř těla je lůžko pro baterii a od baterie odstíněná značka pro kontrolu pohybu hlídače. Další sloty jsou určeny pro čidlo vibrací, náklonu od svislé osy, teploty, detekce požáru, akcelerometr a čidlo pro spojení s ostatními spojkami.

Přihlásila to česká firma Smart Stealth. Datum zápisu je 4. srpna 2026 a rodina dokumentu zatím žádnou další zemi nemá. Chráněná je konstrukce spojky a rozmístění čidel v ní, ne software ani způsob přenosu dat. Zápis proto neuvádí výdrž baterie, dosah, počet spojek na jedno staveniště ani to, kam se údaje o obchůzce ukládají.

→ spis: CZ 39550 U1 na Espacenet
(<https://worldwide.espacenet.com/patent/search?q=pn%3DCZ39550U1>)

→ u nás: patent a užitný vzor

→ FÁZE: ZAPSANÝ UŽITNÝ VZOR

→ přihlásil: Smart Stealth s.r.o.